

Kapela Romana Wojciechowskiego z Tomaszowa Mazowieckiego

Lider kapeli, **Roman Wojciechowski** (ur. w 1949 r. w Cieślówicach Dużych, zam. w Tomaszowie Mazowieckim) jest skrzypkiem, śpiewakiem i saksofonistą w jednej osobie. Pochodzi z rodziny uzdolnionej muzycznie: jego ojciec grał na organkach ustnych i śpiewał; dziadek prowadził śpiewy przy zmarłych i śpiew podczas pielgrzymek do Częstochowy, a wuj grał na bębnie w kapeli z akordeonistą Stanisławem Kościechą i skrzypkiem Władysławem Kosylakiem. Od wczesnego dzieciństwa Roman Wojciechowski przejawiał zainteresowania muzyczne – z wytrwałością przysłuchiwał się grze muzykantów podczas zabaw i potańcówek. Do znanych wówczas skrzypków w okolicy należeli m.in. wspomniany już Władysław Kosylak, Marian Wachoń i Jan Staniec. Jako kilkuletni chłopiec początkowo próbował gry na mandolinie swego brata. Kiedy jednak nieumyślnie zerwał strunę, brat oddał nauczycielowi mandolinę i obydwaj zaniechali dalszej nauki (było to kółko mandolinistów, które prowadził Mieczysław Wiaderny przy Szkole Podstawowej w Białobrzegach). Około 1961 r. otrzymał od ojca skrzypce, na których próbował grać pierwsze melodie, przeważnie na jednej strunie. Ojciec, widząc zamiłowanie syna do gry na tym instrumencie, zaprowadził go na naukę do Feliksa Franczaka, skrzypka z Tomaszowa. Od tego momentu rozpoczęła się prawdziwa nauka, głównie z nut. Roman Wojciechowski uczył się też gry na klarnecie i saksofonie. Na tym ostatnim grał w orkiestrze dętej od 1966 r. do połowy lat 90., czyli do końca istnienia Zakładów Włókien Chemicznych „Wistom”, przy których funkcjonowała orkiestra. Od 15. roku życia grywał na zabawach i weselach w składzie: akordeon, saksofon, gitara, perkusja. W praktyce okazało się, że nuty niewiele się przydają i trzeba grać ze słuchu. Przez 10 lat należał też do kapeli podwórkowej, w zestawie: akordeon, skrzypce, 2 bandzole, trąbka i saksofon. Kapela brała udział w przeglądach i grała w „terenach” – w Tomaszowie Mazowieckim, Skarżysku Kamiennej, Rawie Mazowieckiej. Przez wiele lat Roman Wojciechowski grał na weselach w zespole „Waganus” (głównie na saksofonie, rzadziej na skrzypcach). Ma za sobą kilkunastoletnią praktykę gry w kapeli towarzyszącej zespołom obrzędowym w powiecie opoczyńskim i tomaszowskim („Słowiki” ze Sławna, „Róża” z Gawron, „Kamienianka” z Kamienia, Zespół z Olszowa i Twardej).

Radosław Biniek (ur. w 1974 r. w Opocznie i tam zamieszkały) początkowo uczył się gry na akordeonie w szkole muzycznej. Bardziej jednak przypadło mu do gustu brzmienie harmonii trzyczęściowej, na której nauczył się grać jako samouk mając 16 lat, przejmując repertuar od muzyków z Zespołu Pieśni i Tańca „Tramblanka”. Następnie wstąpił do kapeli tego zespołu i gra w niej do dzisiaj. Radosław Biniek należy też do rodzinnej Kapeli Bińków, w której gra z matką – Haliną (skrzypce) i siostrą – Kamilą (klarnet, bęben i śpiew). Na co dzień gra na harmonii trzyczęściowej, 120-basowej, a okazjonalnie na harmonii 24-basowej, która należy do instrumentów zabytkowych, unikatowych. Potrafi grać również na skrzypcach, gitarze i saksofonie. Własnoręcznie robi bębenki – i jednostronne, i dwustronne (ze stalką).

Bogdan Lipski (ur. 1950 Skórkowicach, gm. Żarnów, pow. opoczyński, zam. w Tomaszowie Mazowieckim) bębni od 1972 roku; początkowo zależał do Zespołu „Drygant”, potem grał w „Opocznianach”, a następnie przez wiele lat – w „Tramblance”.

Muzyków Kapeli Romana Wojciechowskiego cechuje wyjątkowo bogaty repertuar, zwłaszcza tańców trójmiarowych (oberków „śpiewanych”) z regionu opoczyńskiego i rawsko-opoczyńskiego, nienaganna technika, płynność gry oraz cechy stylu wykonawczego przejęte od tradycyjnych muzykantów. Zarówno kapela, jak też jej solista – Roman Wojciechowski, brali udział w licznych festiwalach folklorystycznych w Polsce (m.in. w odbywającym się w Warszawie Festiwalu

„Wszystkie Mazurki Świata”), uzyskali wiele nagród na przeglądach i festiwalach folklorystycznych regionalnych i ogólnopolskich, m.in. na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą (2004, 2008, 2012, 2015, 2018). Roman Wojciechowski jest też laureatem odznaki „Zasłużony działacz kultury” (2000) i Nagrody im. Oskara Kolberga za zasługi dla kultury ludowej (2012).

Ewa Sławińska-Dahlig